

[Aksel Larsen.]

skab med os eller ikke. Men jeg skal gerne understrege, hvad jeg sagde i en afbrydelse, at det ikke så meget var det radikale venstre, jeg tænkte på i den forbindelse, selvom det også var det. Men jeg er altså blevet beroliget, og jeg kan også berolige det ærede medlem med, at vi kommunister har vore standpunkter, og vi affinder os med at være i selskab med — jeg var lige ved at sige hvem som helst; det er vel at gå for langt. Men vi vil i hvert fald være meget lidt betænkelige ved at gå i selskab med folk, som ellers er vore politiske modstandere, hvis vi kan få gennemført noget, som er rigtigt, og noget, som er godt.

Iøvrigt er det ganske vist rigtigt, hvad det ærede medlem hr. Harald Petersen har sagt, at de radikale havde eet standpunkt i 1945 og et andet i dag; men det er kun betinget rigtigt. Det er nemlig rigtigt, at det radikale parti i 1945 med det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen som ordfører gik imod 21 års valgretsalder til kommunale valg, men derfor er det ikke sikkert, at de radikale i virkeligheden havde et standpunkt, der var imod 21 års valgretsalder; det kan jo være, at de dengang stemte imod deres overbevisning. De stemte i hvert fald imod deres program. Vi, som var med dengang, ved udmærket vel, at i hvert fald det radikale parti dengang lod sin stilling til spørgsmålet om valgretsalderen bestemme udelukkende udfra frykten for, at den da siddende regering skulle kaste landet ud i en ny valgkamp, hvis den fik flertallet i folketinget imod sig i spørgsmålet om valgretsalderen til de kommunale valg. Og vi ved også, at dette spillede en meget stor rolle for det konservative folkeparti. Vi ved, at det konservative folkeparti, som dengang ikke havde det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft som leder, sandsynligvis ville være gået ind for 21 års valgretsalder til kommunale valg, hvis det ikke havde været besat af frykten for, at regeringschefen skulle gøre alvor af sin trusel om at kaste landet ud i en ny valgkamp, som både de konservative og de radikale frygtede. Men jeg skal ikke bebrejde de pågældende partier deres standpunkter dengang og at de eventuelt lod sig diktere af denne frygt. Jeg skal heller ikke bebrejde socialdemokratiet, at det i 1936

stemte imod 21 års valgretsalderen. Jeg er tilfreds, hvis der er nogen, der nu vil stemme for 21 års valgretsalderen.

Det ærede medlem hr. Harald Petersen og det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft gør sig med stor voldsomhed til talsmænd for folkeafstemning om denne sag. Det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft siger, at vi, som er herinde, har ikke fået vore stemmer på vort standpunkt til valgretsalderen, og derfor har vi intet mandat til at sætte valgretsalderen ned. Det forekommer mig at være det mest besynderlige argument, man overhovedet kan fremkomme med her i tinget. Det stod på det konservative folkepartis valgprogram, da det konservative folkeparti gik til valg, at man var tilhænger af 21 års valgretsalder. Det står i det konservative folkepartis eget program, som det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft har doceret i forfatningskommissionen. Vælgerne ved udmærket vel, at det konservative folkeparti har 21 års valgretsalder på sit program. Og så kommer man og siger, at vælgerne anede ikke et kuk om, hvordan vi stillede os til valgretsalderen. Jeg skal sige til det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft, at hvis han vil tage det standpunkt, at vi herinde ikke har lov til at afgøre spørgsmål, som vælgerne ikke kendte, og hvortil de ikke kendte partiernes standpunkt, da der var valg, så er det ganske andre spørgsmål man skal have ud til folkeafstemning. Kendte vælgerne noget til Marshallplanen, da der var valg sidst? Kendte de noget til Atlantblokken? Kendte de noget til, hvordan den kommende forsvarsordning ville blive, hvor mange milliarder der skulle bruges til at købe våben for? Nej, her kunne man virkelig tale om, at vælgerne kendte ikke noget til, hvilke problemer der ville komme, og hvordan partierne ville stille sig. Men om disse spørgsmål, som er langt mere vidtrækkende, af langt, langt større betydning, både for befolkningens velfærd og for landets skæbne, siger det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft, at dem har rigsdagen selvfølgelig fuldmagt til at afgøre. Om spørgsmålet om valgretsalderen, som konkret er omtalt i partiernes, af vælgerne kendte programmer, siger det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft derimod: det har vi ikke lov til at afgøre uden at spørge vælgerne, for ved valget anede de ikke, hvilken stilling vi havde.